

*Srednja šola
Josipa Jurčiča*

Ivančna Gorica

Ne pozabite na svojo prihodnost, da ne bo prihodnost pozabila na vas.

I s k r i c e

številka 2, maj 2015, šol. leto 2014/2015

Mali okvirji velikih ljudi*

Iphoni zamenjujejo knjige. O seksu se ne govori. Kulturi se odžira zadnje cekine. Vsi smo pretirani individualisti. Ups! Izzivam družbo ali ji postavljam ogledalo? No, nam postavljam ogledalo, saj sem ponosen otrok 21. stoletja. Nasičen s preventivo in naučen definicij o svobodi, demokraciji, neodvisnosti, v sebi pa najbolj ukalupljeno bitje. Vsi smo. Izjalovili smo najpristnejše trenutke in našli srečo v lastnem uspehu, ponosni na svoja polikana življenja. Ne obsojam, saj vsak posameznik odgovarja za svoja dejanja. Ali pač ne? Odgovorite si sami, ni v moji moči spreminjati sistema, lahko pa uporabim svoje besede, da se mu upiram, dokler bo prisoten pojem »svoboda govora«. Kot mlad človek imam neverjetno prednost, da lahko svoje mnenje izražam na kakršen koli način. Ker sem v »kritičnih letih«, je vsaka, še tako čista resnica le odsev mojih let in temu primernega razmišljanja.

Biti kritičen do naše vlade ali gospodarstva je danes »in«. Je pravzaprav priložnost nezadovoljnih Slovencev, da krivijo nekaj ali nekoga za svoj neuspeh. Da, tudi jaz velikokrat spadam v to škatlo. Nekaj pa mi pravi, da situacija, v kateri se nahaja država, ni poglavitni razlog za nezadovoljstvo družbe. Če pogledam širše, je problem v že omenjenem pretiranem individualizmu. Ta je po mojem mnenju posledica odtujitve naravi. Naravna vegetacija je nekaj fascinantnega. Krog se ponavlja. Življenja imajo namen in če se grobo izrazim, tudi rok trajanja. V naravi ni plastičnih operacij in botoksa. Ne, drage dame, gube so! Grde, a posledica naših izkušenj in zato čudovite. V naravi se vse povezuje, eno brez drugega ne obstaja. Mi na to pozabljamo. Vsak čaka na svojih pet minut slave. V tem ne vidim nič slabega, a delovati zgolj za to? Nalagati si nove in nove obveznosti in pozabljati na življenje samo?

Način življenja je danes pač tak, da je bolje imeti osojno stran srca kot možganov.

Zaradi tega pisanja se ne bo nič spremenilo. Mogoče se bo zamislil človek, dva, a spremembe so nemogoče. Pregloboko smo zabredli. Mogoče sem obstala v času otroških idealov, toda mogoče je vredno razpravljati o tem. Opažam pa, da je čedalje več mojih vrstnikov apatičnih glede življenjskih vprašanj. To je posledica delovanja staršev. Večina se jih trudi svojega otroka usmerjati na »pravo pot«, četudi jo načrtajo oni sami. In vrtimo se v začaranem krogu. Ker pa smo tako navajeni te sodobne centripetalne sile egoizma, se vrtimo naprej. Tudi jaz. Prav nič nismo mladi inovativni na tem področju. Tega se zavedam in da se razumemo, za to ne krivim staršev. Ker ima vsak izmed nas možnost drugačnega pogleda na življenje, nase in na logične posledice – spremembe. V tem smo vsi enaki. Kajti premostiti ovire, s katerimi se seznanja družba, torej biti najprej Človek, je lastnost modrega človeka. Tega pa ne naredi kravata. Izoblikuje se skozi nenehno rast in učenje.

In kam boste po prebranem stlačili mene? Spadam v generacijo X, Y, mogoče Z?

Nika Vidic, 3. b

Eko ali bio – povsem vseeno*

Domača in ekološko pridelana hrana pridobiva vse večji pomen. A ni vse zlato, kar se sveti. Kupci so izpostavljeni tudi zavajanju.

Vsako soboto dopoldne je okoli občinske stavbe živahno. Ljudje hitijo kupovat sezonsko sadje in zelenjavo, suhomesnate, krušne in mlečne izdelke ter vina, ki se bohotijo pod sloganom Prijetno domače. Dobiti je mogoče tudi domačo moko in različne izdelke iz konoplje, ki so poleg lanenih semen in olja še posebej cenjeni med nakupovalci. Sobotno tržnico v Ivančni Gorici, podobno kot tržnice in trgovine drugod po Sloveniji, vse bolj zaznamujejo ekološki in drugi izdelki iz lokalnega okolja.

Zavajajoči prijemi.

Izdelki nosijo različne certifikate in oznake, s katerimi prodajalci poudarjajo njihov način pridelave in kakovost. Te lahko zmedejo potrošnike, čeprav večina oznak pomeni isto – ekološko pridelavo in predelavo ter s tem višjo kakovost hrane, ki vsebuje več vitaminov in mineralov ter ostalih hranilnih snovi.

To velja za pojme eko, bio in organsko, ki jih sicer ureja evropska zakonodaja. Na Zvezi potrošnikov Slovenije pojasnjujejo, da je prva v Evropski uniji predpisana za slovenski jezik, bio pa se uporablja v Nemčiji, Italiji in Avstriji. V anglosaksonskih državah imajo oznako organsko. Na slovenskem trgu najdemo vse tri.

Profesor biologije na stiški gimnaziji Boris Osolnik poudarja, da je ekološka oziroma biološka pridelava okolju prijazna. Krepi zdravje tal, vode, rastlin, živali in ravnovesje med njimi. Tako pridelovanje mora potekati brez gnojil, kaj šele pesticidov. Na izdelke z ekološkim certifikatom je torej povsem odveč pisati »Brez GSO« ali »Ne vsebuje konzervansov«, saj v skladu s predpisi že v osnovi ne smejo vsebovati gensko spremenjenih organizmov ali konzervansov.

Nepotrebni napisi pa niso edino orodje, s katerim skušajo ponudniki kupcem vsiliti svoje izdelke. Na Zvezi potrošnikov Slovenije poudarjajo, da moramo biti še posebej pazljivi pri izdelkih iz integrirane pridelave. Ta namreč še ni ekološka. Integrirano pomeni le, da je bilo živilo pridelano delno ekološko. Uporaba umetnih gnojil in škropiv je pri tej vrsti pridelave dovoljena, čeprav je omejena na najnujnejšo količino.

Prav tako na zvezi opozarjajo, da potrošniki pogosto z ekološkimi zamenjajo izdelke, na katerih piše »domače« in »naravno«. Vendar ta živila niso pod nadzorom in nimajo certifikata. Ti izdelki so morda res pridelani na domačem vrtu, vendar z uporabo kemičnih sredstev in kdo ve ob kako prometni cesti.

Enako je s poreklom določenega izdelka. Če na njem piše, da izvira iz Evropske unije, to lahko pomeni z Norveške, iz Italije, Grčije ali pa iz nekega povsem neznanega kraja. Tudi zato je pomembno kupovati čim bližje pridelano hrano.

A ta, še posebej če je ekološka, je običajno dražja od industrijske. Vsi si je zato ne morejo privoščiti. In posledično tudi ne morejo živeti tako zdravo, kot bi si morda želeli.

Najcenejša hrana je danes tista z največ kalorijami in najbolj predelana. Industrijsko predelana hrana postaja grožnja našemu zdravju, opozarja profesor Kelly Brownell z univerze Yale. Najboljša hrana je tista, ki se hitro pokvari, so vedno govorili tudi starejši ljudje v stiških krajih, saj je v tem primeru pridelana kar se da naravno in po vsej verjetnosti ne vsebuje pesticidov in kemikalij.

Ekoloških kmetij oziroma pridelovalcev, ki teh ne uporabljajo, je v Sloveniji vedno več. Po podatkih ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je recimo za denar za ekološko kmetovanje v okviru programa razvoja podeželja še leta 1999 zaprosilo le 41 pridelovalcev, medtem ko jih je bilo v letu 2013 že 2892. Kot pravijo tudi stiški pridelovalci, se ljudje, predvsem pa kmetje, zavedajo, da je ekološko kmetovanje sodobni način pridelave kar se da zdrave hrane, ki hkrati kmetom prinaša vse boljši zaslužek. Ekološka kmetija pridelava manj odpadkov in porabi veliko več časa in energije za pridelavo manjše količine hrane brez pesticidov in herbicidov. Prav zato je tako cenjena.

A ne toliko med mladimi, saj se jih veliko premalo zaveda ključnega pomena izvora in načina pridelave hrane. Pri tem pogosto glavno vlogo igra denar. Tudi mladi na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici se želijo čim prej osamosvojiti, zato se jim včasih ne zdi pomembno, od kod hrana sploh je. Veseli so že, da si jo lahko privoščijo. Tamkajšnja gimnazijka Živa pravi: »Pravilna izbira hrane je zame taka, da se naješ in v to vključiš čim več zdrave hrane, če le imaš denar, da si jo privoščiš.«

Alenka Sinjur, 3. a

Brez subkultur bi bilo življenje dolgočasno*

Narodno-zabavna scena je izrazito urbana subkultura, slovenske rokofske scene pa sploh ne bi bilo brez podeželja in manjših krajev. Ali danes mlade še kaj žene, da se pridružijo subkulturi in zaradi nje celo spremenijo življenje?

»Ne vem,« profesor kulturne antropologije na ljubljanski filozofski fakulteti Rajko Muršič odgovarja na vprašanje, kaj subkultura oziroma podkultura pomeni mladim, saj misli, da so prav oni tisti, ki bi na to vprašanje najlažje odgovorili. Nekateri med njimi pravijo, da bi bilo življenje brez subkultur veliko dolgočasnejše, zgodovina pa morebiti drugačna. Tudi če jim pripadajo le zaradi načina oblačenja ali zgolj za kratek čas, je subkultura naredila vtis na njihovo življenje, razbila monotonost popularne kulture in morda celo šokirala javnost. Najpomembneje pa je, da je mladim dala občutek sprejetosti in na široko povečala možnosti ustvarjanja prihodnosti in sodelovanja v družbi. Enotna skupina mladostnikov namreč veliko lažje izraža misli kot posameznik.

Večina sprejema kulturo staršev. Kljub temu večina mladih danes ne pripada kakšni subkulturi. Profesor kulturologije na fakulteti za družbene vede v Ljubljani dr. Gregor Tomc ocenjuje, da so kulturno konservativni in sprejemajo kulturo svojih staršev. Posledično jim subkultura ne pomeni ničesar. »Ali pa je zanje nekaj brezveznega,« meni. Med tistimi, ki jih vendarle prevzame, pa dr. Tomc ločuje vikend subkulturnike, ki so to le ob posebnih priložnostih (na primer na koncertih), in peščico, ki subkulturo res postavi v središče svojega življenja.

A uživalci subkulture še zdaleč niso le mladi, tako kot nobena subkultura ne sestoji samo iz glasbe. Pogosto nosi še raznovrstna politična, filozofska in kulturna sporočila. Subkultura je kultura znotraj kulture, je upor popularni in »običajni« kulturi, tvori pa jo skupina ljudi s posebnimi vrednotami in načinom življenja.

Slovenski rock je s podeželja. Oziroma je takšna definicija zanj veljala nekoč. Kajti razumevanje subkulture iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja, po katerem njenega pripadnika prepoznamo po določenem načinu oblačenja, vrednostnem sistemu in estetskih preferencah, se je po Muršičevih besedah izkazalo za zmotno. Kot pravi, se je sčasoma pokazalo, da se »določene kulture, ki so jih takrat pojmovali kot mladinske, ohranjajo skozi čas in se, četudi v stalnem spreminjanju, vanje vključujejo vedno nove generacije

mladih, starejši pa se iz njih ne umaknejo kljub bistvenim spremembam v njihovem življenjskem slogu».

Pogoji za nastanek in obstoj subkultur so po besedah dr. Tomca v mestih, kjer je na kupu zbranih več mladih, veliko primernejši kot denimo na podeželju, kjer je praviloma vse odvisno od nekaj entuziastov. »Ko se ti utrudijo, scena hitro zamre,« pojasnjuje in za primer navaja nekdanje dogajanje v Metliki, Idriji, na Tratah, pozneje v Brežicah, danes pa v Murski Soboti. Narodno-zabavno glasbo omenja kot najbolj izrazito obliko subkulture na podeželju.

Toda Muršič opozarja, da je narodno-zabavna scena izrazito urbana podkultura, saj je nastala v urbanem okolju, tam pa jo tudi večinoma producirajo in distribuirajo. Slovenske rockovske scene medtem po njegovih besedah sploh ne bi bilo brez izjemno močnih središč na slovenskem podeželju in v manjših krajih. »Ne vem, od kod izhaja ta zabloda, da so »podkulture« urbani pojav! Obstajajo dokaj prepoznavne urbane kulture večinoma globalnega dometa, vendar pa najdemo pripadnike teh scen tudi na podeželju,« poudarja.

To dokazujejo tudi številni alternativni, predvsem rockovski festivali po Sloveniji, ki izvirajo prav iz manjših podeželskih krajev. V Trebnjem slovi ŠVIC, v starem kamnolomu v Predstrugah se je odvijal Rock kamnolom, v Tolminu imajo Goro rocka in Metaldays... V bližini Ivančne Gorice recimo koncertirata punk skupini Zgrešeni primeri in Panic Stricken. Na stiški srednji šoli je aktivna rock zasedba Lumberjack.

Njeni člani pravijo, da so možnosti za koncertiranje v podeželskih krajih presenetljivo dobre, predvsem v barih, študentskih domovih in na festivalih, ljudi, ki se zanimajo za tako zvrst glasbe, pa je veliko. Tudi na podeželju torej subkulture uspevajo, še več, tam iz ozadja izstopajo še bolj. Socialna omrežja jim hkrati omogočajo, da veliko lažje predstavijo svojo glasbo, poslušalci pa lažje pridejo do nje, kar je, kot so člani skupine Lumberjack še pripomnili, odlično.

Jaka Novak, 3. b

Glavna je bila mladina*

Opazovati samo s sedežev iz občinstva ni tako zabavno. Zato se številni dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča udeležujejo v kulturnih skupinah in sodelujejo pri raznih festivalih v Ivančni Gorici, Stični in okolici. Festivalu Stična so celo pomagali vdihniti življenje. Na njem še vedno vodijo prireditve, nastopajo samostojno ali v glasbenih skupinah, ali pa se občinstvu predstavljajo s svojimi gledališkimi in drugimi društvi. To dobro ve Mik Lampret, dolgoletni organizator festivala, ki se bo tudi letos odvijal konec novembra in v začetku decembra.

Ali je program za letošnji festival že znan? Ne še, bomo pa tudi letos sledili našim dolgoročnim ciljem. Obiskovalcem želimo ponuditi kakovostne profesionalne in amaterske vsebine s čim širšega polja umetniškega ustvarjanja. Na festivalu se bodo predstavili tuji gostje, s katerimi želimo graditi mrežo dolgoročnega sodelovanja na področju koprodukcije in izmenjave. Iz lokalnega okolja pa izbiramo vsebine, ki so kakovostne in ustvarjalne, vendar imajo navadno slabe možnosti za promocijo. Prav zato, da povečuje njihovo prepoznavnost, je tu festival. Njegov pomemben del so tudi vsebine za otroke, saj želimo s tem ustvarjalnost spodbujati že od malih nog. Festival tako ponuja gledališke, glasbene in likovne vsebine, poleg tega pa še film in potopise.

Komu pa je namenjen? Širokemu spektru občinstva, saj ponuja zelo raznovrstne vsebine.

K njim že ves čas pomembno prispevajo tudi stiški dijaki, kajne? Res je, festival je nastal leta 2000 na osnovi dolgoletne tradicije amaterskega kulturnega udejstvovanja in iz ustvarjalne energije gledališke skupine Drzne in lepi, ki se je oblikovala leta 1996 iz stiških dijakov in študentov in pod režijsko taktirko Igorja Grudna. Naši cilji so bili spodbujanje umetniškega izražanja, gradnja mednarodne kulturne mreže, promocija domače ustvarjalnosti in izobraževanje. Ker pa smo festival ustvarjali mladi, je hkrati nastal avtonomni prostor, kjer smo lahko uresničevali svoje ideje. Dijaki pretežno sodelujejo pri izvedbi festivala. Poleg pomoči pri dejavnosti, v katere so vključeni, pomagajo tudi pri marketingu ali pa raznašajo letake.

Imajo še vedno toliko energije kot nekoč? Pri začetkih festivala je sodelovalo veliko dijakov in študentov. Vedno je bila glavna mladina. Zdaj se je ta ekipa že nekoliko postarala in mladi pomagajo le še delno.

Kako poteka organizacija? Z njo začnemo v začetku leta, ko je potrebno zagotoviti financiranje. Potencialne vsebine spremljamo ves čas in jih nato izberemo v skladu z vizijo festivala ter razpoložljivimi sredstvi. Festival se zaključi po oddaji vseh poročil financerjem, navadno februarja naslednje leto, ko že potekajo priprave na naslednjega. Pri pripravah pa sodeluje okrog 50 ljudi. Lani so se recimo predstavili Vlado Kreslin, Nana Milčinski, Murat & Jose... Imeli smo likovno razstavo Franceta in Roka Slane, gledališke predstave (tudi za otroke) in potopisne večere. Priložnost so dobile tudi še neveljavljene skupine. Najboljše pri vsem skupaj pa je, da je večina dogodkov brezplačnih.

Elza Rebol, 3. b

Več znanja za več turizma – Kozufest*

Gospodarska teorija in poslovna abeceda nista vse, kar se ekonomski tehniki učijo na Srednji šoli Josipa Jurčiča. Spoznavajo tudi, kako biti podjeten na različnih področjih. Zato je po humoreski Josipa Jurčiča Kozlovska sodba v Višnji Gori kozel dobil še svojo prireditev. Na Kozufestu se bodo lahko mladi in stari v Višnji Gori udeležili tekmovanja v kmečkih igrah iz Jurčičevih časov. Kajti ko še ni bilo telefonov, televizije ali elektrike, so se otroci v prostem času s sovrstniki igrali slepe miši, koza klamf oziroma koza ščije, ti loviš, rihtarja bit... Staršem pa so pomagali na njivah in pri kmečkih opravilih. Obiskovalci Kozufesta bodo lahko zavihali rokave in se pridružili ličkanju koruze, ribanju zelja, pletenju kit ali pranju perila. Obenem bodo lahko okusili hrano tistega časa. Da bo prireditev še pestrejša, bo na njej igral ansambel, medtem ko bodo dijaki zaigrali igro Kozlovska sodba v Višnji Gori.

Čeprav se vse to ne bo zgodilo zares, saj je Kozufest v resnici zgolj virtualna prireditev, dijaki z njo spoznavajo praktične skrivnosti poslovnega sveta. Konec januarja pa so se s Kozufestom tudi čisto zares predstavili na turističnem sejmu Alpe-Adria V Ljubljani in se s svojo stojnico preizkusili v privabljanju poslovnih partnerjev in gostov. Pri tem so jim pomagali občina Ivančna Gorica in različna lokalna turistična društva ter obrtniki s svojimi nasveti. Izkušnja je bila zelo zanimiva, pravijo udeleženci, saj so tako pridobivali nova poznanstva in znanje. In slike s prepoznavnimi Slovenci!

Nika Zore, 4. d

Buongiorno in kava po madžarsko*

Delovne izkušnje v tujini je lani nabirala že deseta generacija naših ekonomskih tehnikov.

V okviru evropskega projekta Leonardo da Vinci so v italijanski Vicenzi in madžarskem mestecu Szentendre izboljševali svoje poklicno znanje ter odkrivali drugačne kulturo, ljudi in okolje.

V Vicenzi je bilo šest dijakov dva tedna razpetih med manjšim, prijetnim hotelom nad mestom, tipično italijansko gostilno, kjer so jedli, in seveda podjetji, v katerih so opravljali različna komercialna, administrativna in druga dela.

Brigita Kuplenk in Andrej Ploj sta v turistični agenciji Alfabeto Viaggi SRL obnavljala cene restavracij ter arhivirala in urejala reklamne brošure. Bernarda Poljanec se je v podjetju Studio Centro Marketing seznanila s trženjskimi prijemi na področju družabnih omrežij.

Lucija Selan pa je v gospodarski zbornici Centro Produttivita' Veneto urejala dokumentacijo in pripravljala razne analitične razpredelnice. Nika Zore je v jezikovni šoli Oxford Liceo Europeo Vicenza opravljala knjigovodske storitve in različna pisarniška dela, Eva Kastelic pa je v podjetju Fortes Impresa Sociale SRL, ki je dijakom tudi omogočilo to za vse po vrsti nepozabno praktično usposabljanje v tujini, urejala administracijo in sodelovala pri tržnih raziskavah in analizah.

Čprav so delali vsak dan, v mestu slavnega Palladia niso izpustili priložnosti za ogled njegovih prelepih vil, parkov, muzejev in cerkva. Uspelo pa jim je videti tudi Benetke in Verono.

»Italija je dežela najzgovornejših in najprijaznejših ljudi. Za kulinariko lahko rečem le bon appetit, da dragocenega novega delovnega znanja sploh ne omenjam,« o svoji izkušnji navdušeno pripoveduje Andrej.

Tudi šest dijakov na Madžarskem je bilo nad malim Szentendrejem, ki leži 30 kilometrov severno od Budimpešte, navdušenih. Ob okušanju madžarskega golaža, kokošjega paprikaša, tipične sladice langoš in drugih dobrot so številne znamenitosti odkrivali tudi v Višegradu in Budimpešti. Sicer pa sta Nika Latin in Ines Jeršin v Skanznu, etnografskem muzeju na prostem, sestavljali in pošiljali vabila na njihove dogodke, analizirali pomanjkljivosti v muzeju in fotografirali delavnice. Benjamin Strmole se je v lokalni La Mocca naučil mleti, pakirati, kuhati in prodajati kavo zahtevnim turistom in domačim gostom, Tadej Cvetkovič pa je v turističnem centru Tourinform Iroda pomagal turistom, jim nudil informacije o mestu in ponudbi restavracij ter hotelov. Sara Čoš in Boštjan Perko sta v trgovini Madeira in trgovini srbskega lastnika Nenada prodajala spominke.

Medtem ko lanska generacija o projektu Leonardo da Vinci še piše spomine, se nova pripravlja, da v juniju obiše Firenze in Hirschaid.

Eva Kastelic, 4. d

Kuki in Smuti za večji užitek*

Tudi letos na Srednji šoli Josipa Jurčiča cvetita dve učni podjetji. Pri predmetu oz. strokovnem modulu Poslovanje podjetij smo se dijaki 3. letnika ekonomske smeri razdelili v dve skupini. Ustanovili smo učno podjetje g. Smuti, d. o. o., ki se ukvarja s proizvodnjo

in prodajo naravnih pijač različnih okusov, kot pove že ime. Drugo podjetje Kuki, d. o. o. pa se ukvarja s peko in prodajo različnih vrst domačih piškotov in drugih sladici. Četudi gre za virtualni podjetji, dijaki na ta način v okviru predmeta spoznavamo, kako poteka poslovanje v gospodarstvu.

Na začetku smo se seveda seznanili z osnovami podjetniške teorije, saj brez tega pri delu enostavno ne gre. Sledila je izbira dejavnosti, imena, logotipa in oblikovanje oddelkov. Že ob registraciji smo se srečali z administrativnimi težavami, saj so naše željeno ime Cookie zavrnil, ker je bilo preveč angleško. Tako smo napeli naše možgane in spremenili ime ter s tem še kup papirjev. Podjetje je začelo delovati in določili smo prodajni sortiment in pripravili kataloge in drug prodajno-reklamni material.

Glede na razpis in želje zaposlenih smo zasedli delovna mesta, ki so potrebna v vsakem podjetju: od prodaje, nabave, kadrovske službe, računovodstva itd. Vsak dela na svojem področju, kjer opravlja svoje dolžnosti in po svoje prispeva k dobremu poslovanju.

Naše izdelke smo predstavili na Dnevu odprtih vrat v decembru, kjer smo se pokazali vabljenim osnovnošolcem – našim bodočim dijakom. Na tem dogodku smo na zanimiv način predstavili dejavnost podjetja, vse oddelke in njihove naloge ter bogat sortiment vsakega podjetja. Posebej za to priložnost smo za naše goste spekli tudi modre piškote po lastnem receptu in pripravili različne smutije.

Ampak z Dnevom odprtih vrat seveda nismo vsega zaključili, sodelovali smo še na februarškem informativnem dnevu in na Mednarodnem sejmu učnih podjetij v marcu, kjer smo imeli veliko obiskovalcev. Seveda pa želimo rasti in skušali bomo prodati čim več izdelkov drugim učnim podjetjem (seveda ne gre za pravi denar), še bolje usposobiti naše delavce, jim redno obračunati plače, skratka storiti vse potrebno za uspešno poslovanje.

Veseli smo, da je delo v podjetju dinamično, saj dijaki poleg standardnih splošnih predmetov radi delamo tudi kaj bolj oprijemljivega, kjer se kar hitro vidijo tudi rezultati naših aktivnosti.

Katja Selan, 3. d

Širimo obzorje in družimo ljudi

S temi besedami iz naslova je povzela bistvo delovanja društva UTŽO (Univerza za tretje življenjsko obdobje) predsednica Jožica Lampret po kratkem intervjuju.

Društvo deluje v Ivančni Gorici že 10 let in gospa Jožica je povedala, da v tem delu zelo uživa.

Ko se upokojiš, ti ostane prosti čas, ki ga lahko ustvarjalno dopolniš in imaš stik z ljudmi. Povezuješ se tudi z mladimi in jim želiš posredovati svoje znanje. Starejši so lahko mladim tudi zgled, saj se v društvu še vedno učijo. In to z veseljem.

Imajo 92 članov, ki se vključujejo v zelo različne aktivnosti. Temelj so študijski krožki, tam je največ zanimanja za tuje jezike, veliko članov pa je tudi v računalniški skupini ter na telovadbi. Člani si izberejo krožke, za katere imajo talent, pripadnost ali pa želijo nadgraditi svoje znanje. Imajo tudi fotografske in likovne krožke, tisti, ki pa jih bolj zanima zdravo življenje, si lahko izberejo nordijsko hojo. V društvu potekajo tudi delavnice, predavanja ter ekskurzije po Sloveniji.

Mentor usklajuje program, ki poteka skozi študijsko leto. Osebno pomaga tistemu udeležencu, ki se težje vključi v družbo. Gospa Lampret trdi, da tovrstnih težav še niso imeli, saj vsi kmalu začutijo pripadnost in se povezujejo. Radi gredo skupaj tudi na kavo in so nasploh s svojimi aktivnostmi v tretjem življenjskem obdobju zelo zadovoljni.

Pia Požek, 1. a

Zasvetila je zvezda na nebu

»Naj bo leto svetlobe.« S tem stavkom so Združeni narodi leto 2015 razglasili za Mednarodno leto svetlobe in tehnologij, povezanih s svetlobo. To so storili z namenom, da bi ljudi ozavestili o novih odkritjih, povezanih s svetlobo. Hkrati želijo zmanjšati svetlobno onesnaženost in izgubo energije, okrepiti vlogo žensk v znanosti, spodbujati izobraževanje med mladimi ter povečati trajnostni razvoj. Tokratna tema mednarodnega leta bo imela velik vpliv na prihodnja raziskovanja svetlobe. Člani Združenih narodov si obenem prizadevajo, da bi dobili vsi otroci možnost za učenje in branje tudi po sončnem zahodu.

Člani generalne skupščine Združenih narodov želijo, da to leto pozitivno vpliva na vse. Sledijo ciljem, da bi raziskovanje svetlobe in njenih učinkov izboljšalo zdravstvo, komunikacijo, ekonomijo, okolje in družbo.

Svetloba je na našem planetu že od nekdaj, spreminjajo pa se le njeni viri. Zatorej se moramo zavedati, kakšne bi bile posledice, če ne bi bilo svetlobe. Sčasoma bi svet propadel, zato je vodilo Unesca in Združenih narodov svet obdržati v čim manj spremenjeni obliki za naše naslednike. Potrudimo se, da preprečimo svetlobno onesnaženje našega Zelenega planeta!

"Kot se sončna svetloba na poti do Zemlje ob ovirah siplje v neskončno barvitost nebesnega svoda, tako se ustvarjalna svetloba na poti od izvira do umetnine ob posameznikih siplje v neskončno barvitost umetniških del, brez katerih bi med nami zavladovala le globoka črnina." To je dejal režiser in scenograf letošnje Prešernove prireditve Matej Filipčič. Želel je poudariti, da ima svetloba tudi velik vpliv na umetnine in kulturo. Torej je svetloba odgovorna za vse, kar se dogaja. Pa naj bo to fotosinteza ali branje knjig.

Klara Lampret, 1. a

Začaran krog kulture in življenja

Srednja šola Josipa Jurčiča ima svoje kulturno društvo, ki ga vodi gospa profesorica Majda Simonič. Šola se lahko pohvali z različnimi dejavnostmi kulturnega društva, in sicer s plesnim krožkom pod vodstvom profesorice Marije Majzelj Oven, dramskim klubom v angleščini pod vodstvom profesorice Marije Maje Zajc Kalar, literarno delavnico pod mentorstvom profesorice Majde Simonič in kar dvema pevskima zboroma.

Mešani mladinski zbor vodi ravnatelj gospod Milan Jevnikar. Zakaj in kaj ga navdušuje za vodstvo pevskega zbora sva se pa pozanimala kar pri njem. »Naša šola je vedno imela tradicijo zborovskega petja,« pravi ravnatelj. »Tudi sam sem kot dijak te šole pel v šolskem pevskem zboru. Ker se že od svojih študentskih časov ukvarjam z glasbo in sem vseskozi zborovodja tudi v domačem kraju, sem ob odhodu kolegice, ki je na šoli vodila pevski zbor, enostavno prevzel njeno delo. Mislim, da je bilo to pred več kot 20 leti,« nama pove in doda, da odločitev za prevzem zbora ni bila težka. Mesto zborovodje je ostajalo prosto, ljubezen do glasbe je povezal s pedagoškim delom in začel voditi zbor.

»Vloga zborovodje me je in me še vedno zelo veseli in me bogati,« nama je zaupal. »Zelo lepo je delati z mladimi, opazovati njihov napredek in se veseliti, da so se prav v šolskem zboru navdušili za kasnejše pevsko udejstvovanje v svojem domačem kraju.« Kot sam pravi, zelo rad vzpodbuja dijake k petju, kajti morda pa v petju in glasbi najdejo svojo dušo in se lahko s tem ukvarjajo celo življenje.

Ob vprašanju, kateri nastopi so bili za zbor najpomembnejši, se je težko odločil, pravi, da so bili vsi dovolj pomembni in bi jih lahko omenil. Na koncu je izpostavil nekaj dogodkov, in sicer pevsko igralski projekt Jurčičeva slavnost iz leta 1994, petje na velikih obletnicah šole, celovečerni koncerti zbora in pa petje na šolskih proslavah. Njegov zbor je bil lani na medobčinski reviji v Šentvidu ocenjen kot najboljši zbor, ki presega lokalno raven. Po ravnateljevih besedah pa ima zbor tudi manjše pomanjkljivosti, in sicer kot zborovodji mu manjka izkušenj in veselja z modernejšimi glasbenimi zvrstmi, kar mu pevci občasno malo poočitajo.

Danes zbor sestavlja štirideset dijakov, od tega trinajst fantov in kar sedemindvajset deklet, kar pa je največ pevcev, ki so kdaj koli peli pri pevskem zboru. Proti koncu leta bo tudi letni koncert, ki mu je vredno prisluhniti.

Na šoli je še vokalna skupina Estrella, septet sedmih dijakinj pod vodstvom Luke Posavca. Dijakinje drugega, tretjega in četrtega letnika delujejo kot vokalna skupina dve leti. Na začetku je bilo v skupini deset dijakinj, danes pa zasedbo sestavljajo Tanja Adamlje, Sara Adamlje, Elza Rebol, Alenka Sinjur, Katarina Van Midden, Veronika Gale in Ajda Kenda.

Tudi Estrella je imela kar nekaj nastopov, med njimi tudi na medobmočni pevski reviji v Grosuplju. Pevska skupina izvaja skladbe različnih glasbenih zvrsti, tudi klasiko. Ker je takšna zvrst glasbe običajno kar zahtevna, imajo vse članice vsaj osnovno glasbeno izobrazbo, zborovodja pa vzporedno obiskuje tudi srednjo glasbeno šolo. Petje in glasba jih združujeta, v tem uživajo, kar pa je ključno za delovanje skupine. Ker je zbor majhen in vsak glas šteje, je pomembno, da so pesmi »izpiljene« do potankosti, za kar gre zahvala izostrenemu sluhu vodje zbora.

Lani, aprila 2014, je plesna skupina Srednje šole Josipa Jurčiča priredila odmevni plesni spektakel, ki je požel veliko navdušenja in pohval. V sodelovanju še z drugimi dejavnostmi kulturnega društva šole so popestrili večer veliko ljudem. Plesna skupina se udeležuje tekmovanj v standardnih in latinskoameriških plesih, kjer dosegajo zavidljive uspehe. Vseh teh uspehov pa ne bi bilo brez pomoči profesorice Marije Majzelj – Oven, ki je strastna ljubiteljica plesa. Letos se je skupini pridružilo kar nekaj novih plesnih parov in vsekakor bomo pozorno spremljali njihov napredek in jih vzpodbujali.

Kulturno društvo z vsemi svojimi člani aktivno sooblikuje šolske prireditve in zgledno sodeluje na prireditvah v lokalni skupnosti. Ima tudi pomembno vlogo pri oblikovanju posameznikove osebnosti in vključevanju dijakov v družbeno okolje.

Ajda Kenda, 2. a in Jaka Novak, 3. b

Naravoslovni dan v Krajinskem parku Strunjan

V petek, 10. 4. 2015, smo se dijaki 2. a in 2. b razreda Srednje šole Josipa Jurčiča v jutranjih urah zbrali na železniški postaji v Ivančni Gorici in se z avtobusom odpravili na naravoslovni dan, in sicer nas je pot vodila v Strunjan. Tokrat smo spoznavali značilnosti Slovenske Istre in sobivanja človeka ter narave.

Ko smo prispeli v Strunjan, smo najprej pomalicali in se razgledali po obali. Nato pa smo začeli z delom ob spremstvu vodičev, ki smo ju z avtobusom pobrali že v Kopru. Razdelili smo se v dve skupini in se odpravili na ogled po Krajinskem parku Strunjan.

Najprej smo si ogledali in se sprehodili čez Strunjanske soline. Izvedeli smo, kako poteka pridobivanje soli ter se poučili tudi o drugih dejavnostih ob morju. Pot smo nadaljevali proti razgledišču pri Strunjanskem križu. Ob tem smo spoznali sredozemsko rastlinstvo in izvedeli številne zanimivosti. Natančneje smo spoznali tudi klife (najvišje obrežne pečine v sovdanu, to je v flišni zemlji). Poučili smo se o njihovem nastanku in geomorfoloških posebnostih (abrazijski in akumulacijski obali). Med delom smo dijaki tudi pridno izpolnjevali učne liste in jih ob koncu oddali.

Po končanem prvem delu dneva smo se z avtobusom in nato peš okoli 12. ure odpravili po trasi nekdanje ozkotirne železnice Porečanke ter skozi predor prispeli v Portorož, kjer smo imeli tudi nekaj prostega časa. Dijaki smo se seveda kot plaz vsuli v najbližjo kavarno in si privoščili sladoled. Ker je bilo vreme sončno, smo se z veseljem predali uživanju ob morju. Po končanem postanku smo se z avtobusom zadovoljni odpravili domov.

Naravoslovni dan se je tako uspešno končal in vsi dijaki kot tudi spremljevalci – profesorji, smo lepo preživeli ta dan ob morju. Tudi vreme je bilo kot naročeno in verjamem, da smo se domov vsi vrnil z več znanja in lepimi spomini.

Maja Brzin, 2. a

ŠOLSKI BLUZ

Dragi dnevnik!

16. 1. 2015

Ne boš verjel, kaj se je zgodilo danes. Še en vsakdanjik v naši »ogromni šoli«, kjer se v isti stavbi z vrtcem počutiš, kot bi imel vsaj sto let. Zagrenjeno! Pa poglejva, kaj naj bi šlo v mojo srednješolsko zgodovino. Hm, vikend, preživet ob učenju izredno zanimive in poučne biologije, ki nam odpira obzorja in ponuja odgovore na življenjska vprašanja? Bolj pobožna želja. Stavim, da vsak normalen dijak uživa ob preživljanju časa za zvezki. RNA je molekula ribonukleinske kisline, poznamo tri vrste RNA...blablabla. Ja, vem, da se najbrž totalno zgražaš ob moji skrajni predrznosti in si želiš, da bi bila le še ena povprečnica, ki neskončno trpi že samo ob misli na knjigo, debelejšo od desetih strani in še popolnoma brez slik. Želja uslišana. Nekaj drugega bi ti rada povedala. Kako smo se od srca nasmejali našemu biologu. Ja, vem, beseda pa je mašilo in... No, kje sem ostala? Aja, nič hudega sluteč sem se odpravila k biologiji in se usedla v klop. Ravno ko sem načela pogovor z Ano, o želvah v kotu učilnice, uboge reve, zakaj jih profesor ne podari komu, odnese domov, v živalski vrt, na ljubljansko barje ali pa vsaj zabriše skozi okno, da bi prišle do več zraka, sem zaslišala svoje ime, slučajno me je prešinila misel, da seveda še nisem bila vprašana in »O, veselje.« Osolnik: «Prosim, da takoj prideš pred tablo.« Seveda, rojena bleferka, in že sem začela pogajanja za predstavitev spraševanja, saj veš, običajni izgovor o sladkorni, glavobolu itd. Niti pogledal me ni. Še enkrat je ponovil, naj pridem pred tablo, in vpisoval odsotne. Vedela sem, da bom pogorela, če mi ne uspe predstaviti spraševanja, zato sem vključila vse pogajalske zmožnosti. Brez uspeha. Izkazalo se je, da so moje možnosti za službo pogajalca s teroristi zapečateni. Vdala sem se v usodo. Poskušala sem se spomniti vsaj delčka snovi, razmišljala sem o zgradbi nukleotida, dna polimerazi, o sestavi beljakovin. Ko sem ugotovila, da se spomnim vsaj, s katerim markerjem sem pobarvala naslov pri beljakovinah, ob težavah ti vedno ostane dobri stari sarkazem, sem se vsa nejevoljna odpravila pred tablo. Profesor pa, hladno in neprizadeto, citiram: »Razdeli te učne liste.« Tokrat brez prosim. Ja, res ful smešno. Seveda je cel razred planil v smeh, vključno z mano, priznaj, da mu je ta fora res uspela. Ko že misliš, da si vsega hudega rešen, pride zadnja ura... Zadnja ura, grrrrr. Res ne vem ZAKAJ, ZAKAJ imamo športno zadnjo uro. Spet odbojka. Priznam, da uživam v izživljanju nad tisto ubogo žogo. Za konec pa še nekaj lahkotnega. Joj, res upam, da jutri nimamo še razredne ure. Amen. Čao, tutti.

Lučka Zaletel, 1. a

Lucija Zaletel

HAIKU (3)

Mraz, lakota, žeja,
strel v glavo.
Pismo - rdeča pisanica.

Tovariši kot bratje;
enajst, deset, devet ...
Čas mineva. Strah žre kosti.

Leva, desna, leva,
kaj nam je tega treba.
Za cesarja, domovino?

Tujega rodu morilec

*Srakin beg bo dejanja znanilec,
ko iz zasede skočil tujega rodu bo morilec.
To noč vonj grenak bo vabil tulež zveri,
ker zemljo pojila žlahtna bo kri.*

“Aaaaaahh!” Zavpil in brcnil je v korenino. *To nima smisla! Vse je zaman! Naj grom zadene starešine in to prek leto – prestolonaslednico! In ta neumna trava!* Jezno je skušal odbiti visoke liste, ki so mu silili v obraz, a se je uspel le porezati ob njihove ostre robove. “Aaaa, ti presneta rastlina!” je zarenčal ter skušal najbolj mesnato odtrgati, medtem pa je živčno stokal. Bila je bolj trdoživa, kot je pričakoval, a ni mislil odnehati. Potegnil je bodalo izza pasu in začel mrzlično rezati steblo. Tudi tokrat je bil neuspešen. Njegovo rjojenje se je spreverglo v obupan krik.

To je neumno! Vrgel se je na kolena. *Ne grem se več! Dovolj mi je te džungle. Ne vem niti, kje sem, niti kam moram in zdaj me boli še roka ... vse gre narobe, za vraga!* Začel si je puliti lase in odnehal, ko je bila bolečina prevelika.

Niso krive starešine, kriv si sam! Nekoristen si! Še navadne podrasti se ne moreš rešiti, prek leto! Stisnil se je v kepo. *Kakšna sramota bo to! Vsa vas se bo smejala!* Namrščil se je in spačil obraz, tako da je bil videti, kot da bo vsak hip planil v jok. Skozi možgane mu je šinila misel, ki se jo je prestrašil. *Umrl bom, sam in izgubljen. Nihče ne bo več slišal zame.* Pesti je strastno tiščal ob tla ter s čelom slonel na njih. *Nesposoben sem! Izgubljeni primerek! Vse bo izgubljeno zaradi mene. Vse! Prerokba bo uresničena, kraljična bo –*

V zelenilu goščave je zašumelo. Počasi je dvignil glavo in pozorno poslušal. Kmalu je razpoznal korake. Ni bil prepričan, ali je slišano sovražno ali ne, ampak – niso ga mogli videti takega. Konec koncev je bil plemenitega rodu. Počasi in povsem brez šuma se je spravil na noge in pokukal izpod podrasti, vendar pred seboj ni videl nikogar. Koraki so se nenadoma ustavili, torej je bil opažen. Ugriznil se je v ustnico in se počasi obrnil.

Za trenutek se je zastrmel v rjavolaso žensko z očmi v barvi kostanjeve lupine. Oblečena je bila v elegantno modro obleko. Spodnji rob dvgnjen, zavezan okoli pasu. Tu je visela tudi polna mošnja. Tudi če je ne bi poznal, bi po oblačilih in nežnih potezah sklepal, da je - princesa. *Opla, ravno njo sem iskal!* se je razveselil, se odkašljal in si poravnal lase. Globoko je vdihnil in se pripravil za govor. “Vaša visokost, princesa, jaz sem vaš novi osebnik –” V tem trenutku je ženska zakričala in v naslednjem zbežala, kar nikakor ni bilo lepo za tako damo. Lahko bi sprejela njegovo ponudbo z malo več spoštovanja.

“Ne, čakajte!” je zavpil za njo, a ga seveda ni počakala. Stekel je za njo in med tekom pospravil bodalo. Podrast ga je tolkla po obrazu in ga rezala po rokah. “Ustavite se! Nič vam nočem! Jaz sem vas prišel zaščititi!” Kmalu se je utrudil od skakanja med mladikami. *Zakaj ne more teči počasneje?* Ni je smel izgubiti. *Ko bi se vsaj spotaknila ob krilo in si razbila nos!* Nato jo je izgubil izpred oči. Začel je teči hitreje, res se je trudil. “Jaz sem na vaši stra–” je zakričal, a je stavek presekalo top predmet, ki je z neznansko silo treščil po njegovi glavi ter ga vrgel na tla. Ob misli, da je bil to pač močan udarec za tako nežno žensko, je obležal, kot je bil dolg in širok.

Prva stvar, ki jo je čutil, je bila komaj znosna bolečina v glavi. Počasi se mu je začel vračati spomin. *Moram najti tisto žensko! In naj bom preklet, če je sam ne zadavim!* Spačil

se je in z roko segel proti čelu, a -. Med njegovima rokama se je vila debela vrvi. "Kaj za ...?" je zamrmral in se skušal rešiti iz zanke. Bil je zvezan! On, Talin Plavolasi – privezan!

Nekdo se je premikal za njim, a se ni mogel obrniti. Čeprav je hotel ozmerjati princeso, kako je lahko tako zlobna in kako se pretepanje ne sposobi za žensko na njenem položaju, si je premislil. "Ah, princesa! Moram pohvaliti vaš udarec – nisem pričakoval toliko moči od vas."

"Hvala. In ne kliči me princesa." Glas je bil prepričljivo moški.

Skušal se je obrniti. Prišleka je videl le s kotičkom očesa. "Kdo za vruga si ti?" je vprašal, nato pa ugotovil, zakaj se mu je zdel sumljiv. *Človek! Ne vilin, človek! On je morilec! Prerokba jasno pravi "tujega rodu morilec"! To mora biti on!* Prekinil je moškega z navalom besed: "Kje je princesa, ti morilec?! Kaj si ji storil?!" Zaman je nategoval vrvi in rotil črnolasca, naj ga izpusti.

"O čem govoriš?! Jaz sem tu, da jo zavarujem pred *tabo*, vilin!" je zaničljivo prhnil. Stopil je pred Talina, da ga je ta lahko videl, in rekel: "Samo srečen si lahko, da te je princesa hotela ohraniti pri življenju! Če se mene vpraša, je smrt edina rešitev." Čeprav je bil njegov jezik oster, ni bil videti v morilskem razpoloženju. Misel je pomirila vilina.

"Zavaruješ? Zavaruješ?! Zabadanje z ostrimi predmeti ne bi ravno imenoval varovanje! Prerokba je že naznanila tvoje namere, tako da je zanikanje nesmiselno! Samo upaš lahko, da ti bo uspelo zbežati dovolj daleč, da te ne dobim v pesti! Enkrat, ko bo kraljična na varnem, ti pa obljubim, da te skrajšam za glavo!"

"Prerokba? Govoriš o prerokbi, ki naznanja tujega morilca! To si pa vsekakor ti in ne jaz!" se je razburjal moški. "In ne misli, da si boš rešil kožo z lažmi. Vislice ti ne uidejo!"

"Čakaj, torej imate tudi vi prerokbo?" se je sedaj zagrel za pogovor. Bil mu je ljubši kot bitke. Bolj spodoben. Nikoli mu ni bilo jasno, zakaj so starešine izbrali njega za stražarja, ko se je na bojevanje spoznal toliko kot maček na ježo. Najbrž zato, ker ga nikoli niso videli z mečem, sam pa ni maral skromnosti.

"Seveda! *Ko bo sraka zbežala, bo princeso ubil zob morilca tuje vrste.* Jasno kot beli dan – ti si morilec in jaz ti bom za vsako ceno preprečil, da izpolniš svojo dolžnost." Izprsil se je ob izrečenem in se celo nasmehnil.

Talin je začel sumiti, da je črnolasi ravno tako slab vitez, ki živi le na lažni slavi. Konec koncev se je vedel preveč prijazno. Nenavadno za plačanega morilca. "Naša ima rime, ampak pomen je povsem enak. Z nekaj logike pa lahko ugotoviva, da si tukaj ti tujec, saj je kraljična vilinskega rodu."

Črnolasi se je zarežal. "To je pa nekaj novega! A še na to se boš zgovarjal! Že dolgo potujem z njo in lahko ti zagotovim –" V gozdu je počila veja. Črnolasemu ni bilo mar, a vilin je okamenel od strahu. Na vse načine je skušal utišati morilca, a je ta zagreto razlagal, kako pozna princesine prednike in ti so zagotovo človeškega porekla. Nato je tudi on zaslišal čudno renčanje in obmolknil.

Nevarno in predvsem velikansko. Vilin je prestrašeno in povsem nerazumljivo vpil. Sprva ga je črnolasi igonoriral, nato pa je zaslišal besedo "pomoč" in mu prisluhnil. Težko je bilo razumeti blebetanje, a po nekaj dolgih trenutkih je dojel sporočilo. Vilin ga je prosil, naj ga izpusti, v zameno pa ga bo brez težav rešil pred zverjo, saj pozna te kraje. Pretehtal je ponudbo, a ga je vnovič slišano rjojenje prepričalo. Prerezal je vrvi, medtem ko je vilin panično vpil nanj. Vilin resno ni bil videti morilec. Morda je bila vse samo velika pomota, ki jo bosta rešila, ko se znebita bitja, ki je povzročalo neznosni hrup.

Takoj, ko je bil Talin svoboden, se je pognal v naključno izbrano smer in tekel, da so ga noge komaj dohitevale. Tujec mu je sledil, Talin pa je je kričal, naj za božjo voljo ne dela tega, saj jima bo zver sledila.

"Rekel si, da mi boš pomagal in da poznaš te kraje!" je zavpil črnolasec.

"Zlagal sem se! Nimam pojma, kje sem! Samo hotel sem zbežati od *tistega!*" je sopel.

“Kaj?! Prasec, prasec! Kako si drzneš?! Vedel sem, da ti ne bi smel zaupati! Moral sem pustiti, da te stvor razpara na kosce! Pravzaprav bi te moral sam ubiti! Joj, ko le ne bi bilo princese, da ...” Spogledala sta se, ko sta ugotovila, da sta jo izgubila. “Preklete, pozabila sva nanjo!”

“Ti si pozabil nanjo! Sam si rekel, da si njen rešitelj - zdaj pojdi in jo reši!” se je vilin odrekel odgovornosti.

“Tudi ti si dejal tako! Kaj je zdaj?! Kako si drzneš tako izdati svoj rod, ko praviš, da je vilinka! Ne moreš je kar tako pustiti!” je vpil nanj, a tudi sam trenutno ni mislil oditi k njej.

“Ne govori mi o izdaji! Ne, dokler ne vidim tebe, kako se vrneš ponjo. Če kdo, boš ti izdal svojo zvestobo! So te podkupili z denarji?! Studijo se mi taki!” je rekel, čeprav je tudi sam dobil polno mošnjo.

Breir se mu je hotel postaviti po robu, a je ostal tiho, saj je vilin odkril njegovo motivacijo. Na srečo je imel raje svoje življenje kot denar, zato je tudi skočil za veliko skalo in se prilepil nanjo. Ni si upal preveriti ali ju zasledovalec še išče, da ga ne bi ta opazil. Naslednji trenutek se mu je ob boku pridružil vilin. Oba sta v tišini onemela in upala, da bosta preživela.

Nekje v daljavi se je oglasila ptica in odletela neznano kam. Oba sta jo videla. Vilin je bil prvi pri besedi: “Je bila tisto sraka?” Breir je samozavestno zanikal dejstvo, čeprav se mu je zdelo, da je prepoznal ptico. “Ja, prepričan sem, da je bila vrana.”

“Seveda, vrana je bila, kaj pa drugega. Saj so si podobne,” je črnolasi zamahnil z roko.

Potem je med njiju padla tišina in dolge minute sta nemo slonela na kamnu, preveč prestrašena, da bi se vrnila v tabor. Njuno dihanje se je umirilo in čez čas sta pogledala iz skrivališča. Vse je kazalo, da sta popolnoma sama. Ko jima je dolgotrajna tišina podala zagotovilo, sta se počasi začela vračati po isti poti. Bila sta pripravljena na še en tek, če bi se gromeč zvok ponovil. Vendar se ni.

Prišla sta do prejšnjega bivališča in v tišini obstala. V blatu so ostale gromozanske stopinje, princesa pa je brez življenja ležala na tleh. Moška nista niti pisnila pisnila. Še več. Pogledala sta stan. Potem se je Breir opogumil in vprašal, kaj bosta sedaj.

Vilin je skomignil z rameni. “Vsaj veva, kaj je hotela reči prerokba s ‘tujim rodom’. Tisto zver, ne človeka oz. kakor ti po neumnosti praviš – vilina.”

“Sem opazil. Ampak mene bolj zanima, kaj bom sedaj?!” Nato se je spomnil: “Vem! Tebe, motilca, bom odnesel kralju. Tako bom dobil svojo nagrado in se rešil!”

“Aha! Torej je bila nagrada! Vedel sem, da je tvoja zvestoba čista laž! In tvoja zamisel je neumna – ti si moral kraljično rešiti, ne pripeljati morilca. Ubili te bodo kot nesposobneža.” Izmišljeval si je, kot vedno, ko je govoril.

“Imaš ti boljši načrt, ko si že pameten?!” se je razburil črnolasi.

“Ne.”

Oba sta strmela v tla in vse jasneje jima je bilo, kaj ju čaka. Bila sta sama, nobeden od njiju se ni mogel vrniti v svojo domovino, saj bi ju vsi spoznali za izdajalca. Čeprav sta imela oba v mislih isto vprašanje, si ga nista upala izgovoriti.

“Nimava veliko izbire.”

“Ja,” je prikimal Talin.

“Oh, seveda – jaz sem Breir Vročekrvni,” je podal roko vilinu. Ta jo je sprejel in se predstavil. “Torej, Talin Svetlolasi, kaj praviš – kam gredo neuspeli stražarji?” Zasmel se je. Čeprav je šele spoznal vilina, je bil raje z njim, kot da bi ostal sam v zelenilu goščave – ne po tistem, kar se je zgodilo princesi. Enakih misli je bil vilin, ki se je zamislil, nato pa dejal: “Rina. Mislim, da bi morala v Rino. Tam naju nihče ne bo poznal. Samo izogibati se bova morala plemičem in vse bo v najlepšem redu.”

“In, Talin, tole ... tole se nikoli ni zgodilo, kajne?” se je v zadregi nasmehnil Breir.

“Vsekakor. Kraljične nikoli nisva poznala, prerokbe so pa tako ali tako zgodbe za otroke.”

“Ja,” se je zamislil Breir. “To je bilo tako ali tako naključje. Prepričan sem, da je bila tisto vrana.”

Oba sta se zasmejala in prijateljstvo je bilo sklenjeno.

Težko bi pričakovali žalovanje za prestolonaslednico, saj je nista niti poznala, v varovanje sta bila pa prisiljena, oz. bi morala za to dobiti nagrado, ki pa je zdaj zaradi pravkar pojasnenih okoliščin seveda odpadla.

Maja Bošnjaković, 2. a

Klara Lampret, 1. a

HAIKU (3)

Namesto vode
piješ kri, solze,
grozo in krike ljudi.

Luč na koncu predora;
nisi utegnil zakričati.
Granata.

Jočem. Ihtiš.
Sama sva.
Le groza vojne je med nama.

Neža Kralj, 1. a

HAIKU

Mislim nate, ko
se z nesmisli boriš;
pazi nase, fantič.

Klara Ahčin, 1. a

HAIKU

Voda v zemljo si
pot utira; skoz zlomljene
kosti polzi.

Pija Požek, 1. a

HAIKU

Dragi brat, zakaj?
Zima mrzla, led krvav ...
O, vem, ne bo te več nazaj.

ŠOLSKI BLUZ ali NOVI NEZNANCI

Kar naenkrat sem se zavedla, da sedim v klopi. Ah, zgodovina... Priložnost ustvarjati umetnine s svinčnikom in papirjem, kipe iz ostankov radirk in čas, ko se lahko poglobiš v svoje misli. Ne da me zgodovina ne zanima, samo način, na katerega se jo uči, se mi zdi zgrešen in dolgočasen. Zgodovina je zgodba, ki bi jo bilo treba pripovedovati, ne pa surovo podajati datume in dogodke, kot da so med seboj popolnoma nepovezani. Dogajanje bi si morali predstavljati in se vanj vživeti. Tako bi pred našimi očmi zrasle piramide in gradovi, spoznali bi Sončnega kralja, Churchilla in Teslo, videli bi razočaranje na Hitlerjevem obrazu ob porazu v bitki za Stalingrad in slišali zadnje besede prvega maratonca.

Razred je prevzela piskajoča melodija šolskega zvonca, ki je končala moje razmišljanje. "Si slišala, kaj se je zgodilo včeraj?" me je vprašala sošolka. "Ne, kaj?" sem vprašala po kratkem razmisleku in ugotovitvi, da najverjetneje ne govori o napadu islamskih skrajnežev na Charlie Hebdo. "Od Maje sem slišala, da sta se pred Mimijem dva stepla in je eden drugemu na glavi razbil flašo." je povedala navdušeno. "A je z njim vse v redu?" me je zaskrbelo, a mi je hitro zagotovila, da razen velike modrice hujših poškodb ni utrpel, in nadaljevala zgodbo. "No, a veš za kaj je šlo? Tineta je njegova punca prevarala z enim iz lesarske, saj veš, Nina, tista iz drugega letnika, ki rada nosi čop." Ko je zaznala izgubljenost na mojem obrazu, mi je prijazno obrazložila vse njene navade, s kom se družijo, kako se oblači in kje sem jo najverjetneje nazadnje videla, dokler nisem priznala, da se mi dozdeva, da vem o kom govori. Sedaj sem bila primerno pripravljena, da sama nadaljujem trač, zato me je po kratkem vljudnostnem ja ja zapustila.

Tako hitro, kot sem življenje nove neznanke spoznala, sem ga tudi pozabila in se napotila v knjižnico, da s prijatelji preživim odmor. Ujela sem jih sredi vroče debate. "Ej, Nadja!" mi je zaklicala Jana. "Razpravljamo o evtanaziji, misliš, da je Slovenija pripravljena na kaj takega?" Z veseljem sem se vključila v debato in po petnajstih minutah prerekanja in treh menjavah teme nas je šolski zvonec pregnal k uri matematike.

Ob računanju limit in odvodov sem hitro pozabila na pred nekaj trenutki življenjsko pomembne teme. Misli so se mi umirile in logičnost znakov, ki so se pojavljali na tabli, me je pomirjala. Postala sem pozorna na tiktakanje ure in neenakomerno brnenje zadnjega dela razreda. Simfonija tihega brnenja, ki je nadomestila staromodno sporočanje prek listkov, je bila vse bolj opazna in kmalu so se brnenju pridružili tihi vzkliki navdušenja. Postalo je očitno, da se v razredu poleg matematike spremlja nekaj, kar je še veliko zanimivejše. Najbrž je na sporedu spet kakšna izjemno pomembna tema, ki je privabila njihovo pozornost. Ponovno sem se potopila v svoje misli, razmišljala sem o svetu, prihodnosti, maturi in ljudeh okoli sebe. V glavi so se mi postavljala vprašanja, odgovarjala sem si zdaj medlo, zdaj odločno, dokler ni ostalo le eno... Kako bo na faksu? In zazvonil je šolski zvonec.

Katarina van Midden4. a

Šolski bluz ali Kako mi je uspelo

Po hodniku besno odmeva moje ime, jaz pa v smehu bežim pred njim. Srce sopiha nemirno kakor mladi žrebec ob pogledu na obširno divjino, jaz pa ga pustim, naj leti. Moje sreče bi še Trojanci ne sprejeli, a jaz pravim, da je čas za upor. Minila so leta, daljša od Fyodorjeve domišljije, ker je nad njimi bdel sam sovrag v mini krilu.

Njene noge morajo biti razlog za globalno segrevanje, ker moja duša gori ob pogledu na njih korak. Ne bi bil prvi, ki bi bil voljan poklekniti pred njeno božansko podobo, da bi mi le namenila en sam pogled. V njenih očeh vladajo le severni vetrovi, pa vendar zaman iščem polarni sij. Moja boš, ji rečem, ko se mi približa po zvonjenju, pa čeprav me še njen hrbet ne posluša. Znova in znova mi lomi upe s svojimi zavrnitvami, a jaz jim gradim podporne stebre, ker vem, da obstaja skrita pot do njenega srca. Ženska bi z gibom roke podirala mogočna kraljestva in z bežnim pogledom šibila kolena starih kraljev. Vsak dečko, ki je bil deležen njenega kritičnega pogleda, časti omarico številka dvesto tri. Njeni lasje so bodeča žica iz samega zlata, ustnice pobarvane s temno krvjo padlih žrtev, njeno srce pa zahteva preopredelitev Mohsove lestvice.

Ujet sem v njeno lepljivo mrežo in samo čakam, da me objame ena njenih osmih nog. Brez njene bližine me grabi tesnoba. Smisel mojega življenja je videti belino njenih zob, a njeno veselje ni namenjeno meni. Pri malici sem izbral sedež, ki ji gleda nasproti, pa mi je že v času enega diha zbežala iz vida. Sledil sem vonju njenega parfuma, a z očmi sem ujel le konico njenega oranžno-belega repa.

Prebral sem vse knjige, ki jih je oplazila s pogledom, da bi ji spoznal dušo, in celo zaplesal sem na šolskem krožku, da mi je ni bilo treba izpustiti izpred oči. Moral sem ji biti blizu, ker bi vsak hip lahko spoznala, da sem vizija iz njenih sanj. Še glasba je sledila sukanju njenih bokov, medtem ko so se moje noge spotikale ob zrak, a vedno sem vedel, da se nasprotja privlačijo. Ljubila me je, to mi je bilo povsem jasno, samo vedela še ni.

Dolgo sem brez smisla drsal po šoli in gradil načrte, kako naj jo pridobim. Že večkrat sem bil tik pred ciljem, ko sem se nenadoma premislil, vedoč, da imam morda samo to eno možnost. Moral sem se sprijazniti, da bom svojo slo lahko le tešil z njeno mimoidočo podobo, nikoli pogasil z njeno ljubeznijo. Začasno sem prestavil viteško nalogo in se odločil, da bom raje počakal na pravi trenutek. Zdaj sem ga čakal že drugo leto zapored, ves ta čas pa se ji nisem upal približati. Poskusil sem sicer z ljubezenskimi verzi, ki sem jih izpisal na vrata njene omarice številka dvesto tri, vendar jih ni nikoli pripisala meni. Na moje jalove poskuse je bila slepa, jaz pa sem upal, da me bo njeno srce nekega dne le zagledalo.

Kot dragoceni črni jaguar nacionalnega parka, ki se ne zmeni za oddaljene gledalce, a takoj napade, če se kak drznež preveč približa, tako je hodila po šoli ona. Jaz pa sem porabil vsako možno minuto, da bi jo skrivaje opazoval, ker zame pač ni bila dosegljiva. Lahko bi napisal biološki članek o njej – poznal sem njen naravni habitat, prehrano, videz, samo prave metode love še nisem odkril za to živahno bitje. O njej sem sanjal kot astronom o zvezdi – kljub vsemu trudu nisem mogel do nje, a pogleda enostavno nisem mogel odlepiti od nje.

(Tu je cenzor prečrtal pet vrstic, ker so se mu zdele predolgočasne.)

V moji neprevidnosti naju je napadel sovražni tekmeč. Moj svet se je podrl, srce pa je zapadlo v depresijo. Ugotovil sem, da sem si jo lahko lastil, kolikor sem hotel, a dokler pogodbe ni podpisala tudi njena roka, ni bila vredna ničesar. V vsej moji žalosti pa me je najbolj jezilo dejstvo, da sem izgubil proti takem bedaku. Vsakodnevno sem ju gledal, kako hodita tik drug ob drugem in preziral vsa njegova dejanja.

(Cenzor je tu prečrtal petnajst vrstic, brez pojasnila.)

Pripravil sem se že naslednji dan in ponosno vstopil v šolo. To je bil čas, o katerem bodo naslednje generacije pripovedovale legende. Tatič bo vitezu otel princeso in si prilastil njeno srce! Izsledil je njeno podobo in se trdno odločil, da bo dobil svojo Beatriz, pa naj je pot do nje okovana z najdebelejšim ledom. Razgrnil bom svojo dušo prek platna, da jo bodo njene kritične oči ocenile, pa naj se zgodi, kar se bo. Ne bom dovolil, da bo to še ena izgubljena priložnost!

Opazoval sem ju skozi okno in z gnusom strmел v pankrta na črnem oslu, ki je z njo ravnal kot s trofejo. Sam sem se pripravljал na trenutek, ko bom dosegel najvišji smisel sveta, že odkar sem prvič zaslišal njen smeh morske sirene, ta človek pa je mislil, da jo lahko povabi ven kot navadno smrtnico in si jo takoj zasluži.

Kot kralj plazilcev sem potuhnjen čakal v zasedi, da žrtev naredi napačen gib. Moral sem čakati na tako dejanje cel dan in pol, potem pa sem le ugotovil, da je bilo moje delo na šoli le na pogled enako Sizifovemu. Fant jo je za trenutek zapustil in ostala je sama, kakor krotka srnica sredi širokega travnika.

(Cenzor je tu prečrtal 13 vrstic, ker se mu je zgodba zdela predolga. Manjka za zgodbo bistveno pojasnilo, Kako mi je uspelo.)

Nežno sem z dlanmi objel njena lica in združil svoje ustnice z njenimi. Najprej je le presenečeno obstala na mestu, nato pa mi je vrnila poljub in v objemu njenih rok sem se počutil božansko. Kaj bo nastalo iz tega, nisem vedel, a ne bi si mogel oprostiti, če bi le nemo gledal, kako utelešenje moje ljubezni odhaja z drugim.

Vsi so vedeli, da si jo je prilastil drugi in sem jo jaz sedaj kradel. Meni pa je bilo vseeno – naj gledajo in naj jih razganja od zavisti. Zdelo se mi je, da so se naenkrat zdrznili prav vsi nevroni v mojem telesu. Vitez morda lahko reši princeso pred zmajem, a pred tatičem nikoli, ker ta vedno ve, kaj je največja nagrada, sem pomislil.

Potem se je zaslišal tisti gromeč tulež podivjanega vola. Odmaknila je ustnice od mojih, moj pogled pa je oplazil njenega izbranca. Na hitro sem se zazrl v njene oči, jo poljubil na lice in ji zašepetal: "Misli name." Nato sem zbežal proti vratom, ker sem vedel, da bo fant branil svojo čast in mi poskusil nalomiti kosti.

Še zadnjič sem se ozrl skozi okno in videl, da se je iskreno smejala, k prsim pa si je pritiskala mojo vrtnico. Glasno sem se zasmel. Potrebnih je bilo nešteto skrivnih pogledov nanjo, da sem končno zbral dovolj poguma za izkaz ljubezni, a bilo je vredno, ker mi je uspelo! Uspelo mi je ukrasti njeno srce!

Zato sedaj reže tečem pred razjarjenim medvedom in prav nič mi ni žal! Kaj se bo zgodilo v prihodnje, bom že še videl, a naj se zgodi, kar se hoče, vredno bo!

Maja Bošnjaković, 2. a

Iskrice št. 2, redna številka, šolsko leto 2014/2015, maj 2015

Izdala in založila: Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Za izdajatelja: Milan Jevnikar, ravnatelj

Urednik in mentor: Igor Gruden

Lektoriranje: Majda Simonič

Opomba: Članki, označeni z * so bili v februarju 2015 objavljeni tudi v Dnevnikovi prilogi Obrazi prihodnosti.